

IN BEELD: SCHOOLBREED WERKEN AAN GELETTERDHEID OP HTI SINT-ANTONIUS GENT

*Een gans bord
vol succesfactoren*

Thijs Mackelberg

Over de auteur

**THIJS
MACKELBERG**

is taalcoach en GOK-coördinator
aan het HTI Sint-Antonius in Gent.

KIES EEN PION

- **Taalcoach:** zoekt samen met leerkrachten naar oplossingen om de geletterdheid van de leerlingen te stimuleren in de dagelijkse lespraktijk.
- **Leerkracht:** voelt zich naast de vakdoelen verantwoordelijk voor de geletterdheid van de leerlingen en is bereid te investeren in kwaliteitsvol onderwijs.
- **Geletterdheidscoach:** begeleidt doelgericht individuele leerlingen met heel sterke en acute geletterdheidsnoden, in of buiten de klas.
- **Directeur:** bepaalt door de beleidskeuzes die hij maakt heel bewust de structurele geletterdheidsaanpak op de school. Hij bewaakt de doelgerichtheid van de schoolprocessen.

KIES EEN DOBBELSTEEN

- Dobbelsteen met enkel oog 1 en 2: je gaat in kleine stappen vooruit tijdens het spel, maar je hebt meer kans om de eindmeet te halen.
- Dobbelsteen met enkel oog 5 en 6: je gaat snel vooruit maar maakt een grote kans om terug te vallen.

INSTRUCTIES

- Rewat is een ex-OKAN-leerling: hij zet zich heel hard in om deel te nemen aan de lessen, ook al moet hij hiervoor erg veel inspanningen leveren. Hij

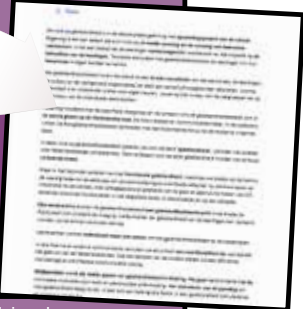
hoopt dat hij een diploma kan behalen in het Nederlands. Hij staat open voor begeleiding en waardeert eventuele extra ondersteuning.

- Doel: bereid de leerling zo snel mogelijk voor op een geletterde deelname aan de maatschappij en de arbeidsmarkt.
- Kies een pion.
- Gooi met een dobbelsteen naar keuze. Zodra je een dobbelsteen gekozen hebt, speel je het spel ook met die dobbelsteen uit.
- Telkens als je op een vakje met een foto komt, mag je 2 stappen extra vooruit. Pas op, want er schuilen ook gevaren in het spel.
- Dat de leerling moge winnen!



1	Je toont een oprechte interesse in de leerling. Zijn talenten vallen niet samen met zijn taalbehoeften.
2	Je geeft constructieve feedback op de taalproductie van de leerling.
3	Je gelooft 100% in de leerling!
4	Je gebruikt je lichaamstaal en je past je eigen spreektempo aan waar nodig.
5	Je werkt samen aan een product dat leerlingen fier laat zijn over hun leerproces.
6	
7	Heb je een 5 of 6 gegooid, keer dan 4 plaatsen terug. Je legde top-down een aantal maatregelen op zonder het draagvlak af te toetsen.
8	Heb je een 5 of 6 gegooid, keer dan 4 plaatsen terug. Je hebt vooraf geen analyse gemaakt van de beginsituatie (op leerling-, leerkracht- en schoolniveau).
9	Je vertrekt vanuit de leefwereld van de leerling. Je gaat op zoek naar realistische contexten, zoals werkplekieren.
10	
11	Je bekrachtigt de leerling voortdurend positief en verhoogt op die manier zijn motivatie.



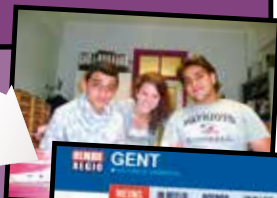
12	Je geeft de leerling voldoende tijd om na te denken.
13	Je giet het resultaat van het taalcoachings-traject in een tentoonstelling. (bv. fototentoonstelling 'Wie ben ik': vertellen over jezelf met beelden).
14	
15	Heb je een 5 of 6 gegooid, keer dan 4 plaatsen terug. Je hebt de directie niet betrokken bij het ontwikkelen van de visietekst geletterdheid.
16	Je denkt samen met collega's op klassenraderen na over de best mogelijke begeleidingsactie voor de leerling.
17	Je participeert aan een werkgroep 'geletterdheid' die alle acties doelgericht richting probeert te geven vanuit een duidelijke visie.
18	Je onderschrijft de uitgangspunten van de visietekst van de school.
19	
20	Je gebruikt een eenvoudige taal in de communicatie met de ouders van de leerling.
21	Je integreert geletterdheid in het professionaliseringsbeleid en de functioneringscyclus van de school.
22	



23

Je werkt samen met stagiairs logopedie en pedagogie om meer individuele ondersteuning te kunnen bieden aan de leerling.

24



25

Je bent samen met de leerling trots wanneer je een project tot een goed einde hebt gebracht.

26



27

Heb je een 5 of 6 gegooid, keer dan 4 plaatsen terug. Je hebt de concrete voorstellen in de werkgroep 'geletterdheid' onvoldoende besproken met alle collega's.

28

Je geeft je leerling een stem en werkt zo mee aan de positieve beeldvorming van de leerling. (bv. presentatie boek 'ik ben heel veel pijn')

29



30

Je nodigt de pedagogische uit bij jou op school om de schooleigen geletterdheidsvisie te verduidelijken.

31

Je nodigt vervolgschoolcoaches uit de OKAN-scholen uit op de klassenraad.

32

Je kiest er bewust voor om jezelf te professionaliseren.

33

Je werkt mee aan de doelen die beschreven zijn in de geletterdheidsmatrix.

34

35

Je zorgt ervoor dat de leerling op regelmatige basis succes kan ervaren.

36

Je brengt leerinhouden steeds aan vanuit hun functionaliteit. De leerling ziet zo het belang van de leerinhouden in.

37

Je blijft vernieuwend denken. Je creativiteit kent geen grenzen (bv. samen met leerlingen een boek maken).

38



39

Je hebt oog voor de helderheid van je instructies, zowel geschreven als mondeling.

40

Je stimuleert interactie op verschillende manieren en geeft de leerling zo meer oefen-kansen.

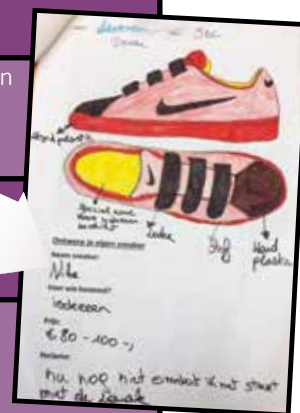
41

Je kiest ervoor om je ervaringen met collega's te delen.

42

Je zoekt naar een didactiek waarin spel centraal staat. Een taal leren mag leuk zijn (bv. geletterdheids-proef).

43



44

Je neemt de resultaten van de geletterdheidsproeven ter harte en zet in op die doelen waar nog aan gewerkt moet worden bij de leerling (bv. functionele wiskunde).

45





46

Je organiseert een inspiratiemoment en nodigt mensen uit het onderwijsveld uit (bv. boekvoorstelling).

47



48

Je screent de geletterdheidscompetenties van de leerling bij de start van het schooljaar.

49

Je past het schoolreglement aan en biedt de leerling zo de kans om een flexibel leertraject te volgen.

50

Je richt onthaalonderwijs (OKAN) in op de school. Zo kan de expertise omtrent geletterdheid nog versterkt worden.

51



52

Je werkt, net zoals je collega's, vanuit de principes van taalgericht vakonderwijs (context, interactie, taalsteun).

53

Je verrast de leerling met uitdagende en niet-alledaagse opdrachten en doelen.

54

Je motiveert de leerling om zijn verhaal te vertellen in de media.

55



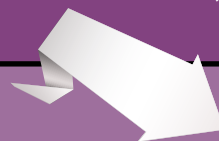
56

Heb je een 5 of 6 gegooid, keer dan 4 plaatsen terug. Je hebt bij de collega's niet geëvalueerd hoe ze de implementatie van het 'geletterdheidsbeleid' ervaren.

57

Je werkt zo aanschouwelijk mogelijk in de les (bv. via visualisatie in de les L.O.).

58



59

Heb je een 5 of 6 gegooid, keer dan 4 plaatsen terug. Je vergat de resultaten van de geletterdheidsproeven grondig te analyseren. Je laat hier kansen liggen.

60

Je geeft de leerling de kans om aan iedereen de evolutie van zijn geletterdheid te tonen.

61



62



63

Proficiat! De leerling is voorbereid om geletterd te participeren aan de maatschappij en de arbeidsmarkt.

...

Bedankt om mee te bouwen aan mijn toekomst!

